

Nr 286.

Av herr **Senander m. fl.**, *angående viss ändring av 5 § lagen om folkpensionering.*

I samband med behandlingen år 1946 av Kungl. Maj:ts proposition nr 220 med förslag till lag om folkpensionering m. m. påyrkade den kommunistiska riksdagsgruppen bland annat, att pensionärerna i bostadskostnadsgrupp I i fråga om bostadstillägg måtte jämföras med pensionärerna i bostadskostnadsgrupp II. Riksdagen avtog dock motionen vilket också blev fallet med andra motioner i samma riktning. Som motivering för riksdagens avvisande hållning anfördes huvudsakligen kostnadsskäl.

Under den tid den nya lagen om folkpensionering varit i kraft har det redan tidigare yppade missnöjet med deklasseringen av landsbygdens folkpensionärer beträffande bostadstilläggen blivit allt starkare. För envar lär det också stå klart, att de omkring 400 000 folkpensionärer som utestängts från rätten att erhålla bostadstillägg måste anse sig vara orättvist behandlade. Ingen lär heller med skäl kunna bestrida att det finns en stark, saklig grund för missnöjet. Givetvis kan det anföras att bostadskostnaderna på landsbygden i de flesta fall äro lägre än på andra områden. Men det är å andra sidan uppenbart, att bostädernas standard oftast i motsvarande grad är lägre. Under sådana förhållanden är det i hög grad oberättigat att utnyttja de lägre bostadskostnaderna som motiv för att ställa landsbygdens folkpensionärer i en särställning till det sämre och än mera att undanhålla dem bostadstillägg överhuvudtaget.

Som bekant har landsbygdens och de mindre orternas befolkning under de senaste åren fört en mycket energisk kamp mot den undantagsställning i dyrortshänseende som den utsatts för. Alltmera har också den uppfattningen slagit igenom, att dyrortsgraderingen innebär en orättvisa mot denna befolkning. Statsmakterna ha också i viss mån måst böja sig för denna uppfattning och bland annat medgivit en ganska betydande minskning av spännvidden mellan ortsgrupperna till de lägre gruppernas förmån. Det kan inte vara riktigt att under sådana förhållanden upprätthålla den rigorösa tillämpning av dyrortsgraderingen för bostadstilläggen, som tar sig uttryck i att över hälften av folkpensionärerna icke erhåller något som helst bostadstillägg. Har denna stora grupp tidigare fått utstå orättvisor till följe en överdriven och i många stycken omotiverad dyrortsgradering, så bör den åtminstone på ålderns dagar så långt det är möjligt bli besparad denna orättvisa.

Vår mening är, att folkpensionärer i bostadskostnadsgrupp I tills vidare böra jämföras med dem som tillhöra grupp II, varigenom antalet grupper

minskas till fyra. Därigenom skulle varje gift pensionsberättigad och änkepensionsberättigad i nuvarande grupp I erhålla ett bostadstillägg om 100 kronor och annan pensionsberättigad 150 kronor.

På ovanstående grunder få vi alltså hemställa,

att riksdagen för sin del måtte besluta, att 5 § i lag om folkpensionering måtte erhålla följande ändrade lydelse: »*Folkpension förhöjes med bostadstillägg på sätt nedan sägs. För detta ändamål indelas riket i fyra bostadskostnadsgrupper på sådant sätt att grupp med högre nummer omfattar orter med större bostadskostnader, däri inberäknade kostnader för bränsle, än grupp med lägre nummer. Indelningen verkställs av socialstyrelsen enligt de närmare föreskrifter Konungen meddelar.*

Bostadstillägg utgår, där ej annat följer av vad nedan stadgas, med följande belopp för år räknat, nämligen

a) till gift pensionsberättigad och till änkepensionsberättigad med 100 kronor i bostadskostnadsgrupp I, 200 kronor i grupp II, 300 kronor i grupp III och 400 kronor i grupp IV, samt

b) till annan pensionsberättigad med 150 kronor i bostadskostnadsgrupp I, 300 kronor i grupp II, 450 kronor i grupp III och 600 kronor i grupp IV.

Pensionsberättigad anses tillhöra den bostadskostnadsgrupp inom vilken han är mantalsskriven.»

I anslutning härtill böra orden »eller bortfalla» utgå ur andra stycket av 2 mom. i 15 §.

Stockholm i januari 1949.

K. Senander.

H. Hagberg.

Helmer Holmberg.